

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 13Csp/23/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7519200305
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lukáš Beňák
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2020:7519200305.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie sudcom JUDr. Lukášom Beňákom v spore žalobkyne: Prima banka Slovensko, a.s., IČO: 31 575 951, so sídlom v Žiline, Hodžova 11, proti žalovanému: X. K., N.. XX.XX.XXXX, A. W. X, W. M. V., L.. P. B. XX, zast.: JUDr. Tatiana Vorobelová, advokátka, so sídlom v Košiciach, Bajzova 2, v konaní o zaplatenie 1.521,95 € s prísl., takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni sumu 1.569,84 € spolu so zmluvným úrokom vo výške 11,50% ročne zo sumy 1.521,95 € od 21.12.2018 do 15.07.2024, s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 1.521,95 € od 21.12.2018 do zaplatenia, a to tak, že žalovanému sa povoľuje žalovanú sumu spolu s trovami konania splácať v pravidelných mesačných splátkach po 150 € mesačne, splatných vždy k 15. dňu v mesiaci kalendárneho mesiaca s tým, že prvá splátka bude splatná v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti tohto rozsudku, pod hrozbou straty výhody splátok v prípade nezaplatenia čo i len jednej splátky.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

III. Žalobkyňa má nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu proti žalovanému s tým, že o výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením súdom prvej inštancie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa žalobou doručenou tunajšiemu súdu žiadala zaviazať žalovaného na zaplatenie sumy 1.521,95 € s príslušenstvom.

2. Svoju žalobu odôvodnila tým, že dňa XX.XX.XXXX so žalovaným uzavrela úverovú zmluvu, na základe ktorej poskytla žalovanému sumu 2.000 €, ktorú sa žalovaný zaviazal zaplatiť v mesačných anuitných splátkach a celý úver aj s príslušenstvom bol žalovaný povinný splatiť do 15.07.2024. Súčasťou zmluvy boli aj Obchodné podmienky banky v zmysle bodu 1.1 zmluvy. Zmluva obsahovala všetky povinne obligatórne náležitosti vyžadované zákonom. Zároveň žalobkyňa s odbornou starostlivosťou v zmysle ust. § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. preverila bonitu žalovaného a to údajmi zo spoločného registra bankových informácií a nebankového registra klientskych informácií, údajmi poskytnutými samotným žalovaným v žiadosti o poskytnutie úveru ako aj z kreditných a debetných obrátov na bežnom účte klienta. Žalovaný poskytnutý úver riadne a včas nesplácal, preto žalobkyňa upozornila žalovaného na omeškanie a možnosť predčasného zosplatenia úveru dňa 17.10.2018. Nato na základe výzvy na predčasné splatenie úveru rozhodla o predčasnej splatnosti úveru dňa 20.12.2018 v zmysle ust. § 565 Obč. zák. Pohládávka žalobkyne pozostáva z istiny vo výške 1.521,95 € (žalovanému bol poskytnutý úver vo výške 2.000 €, žalovaný do zosplatenia uhradil sumu 478,05 €), úrokov vo výške 45,83 €, úrokov z omeškania vo výške 0,60 €, poplatkov vo výške 60 €, ktoré si v tomto konaní neuplatňuje a z poplatkov za poistenie splácať úveru vo výške 1,46 €. Žalovaný po zosplatení

nevykonala žiadnu úhradu. Žalobkyňa si tak uplatňuje zaplatenie sumy vo výške 1.521,95 €, úrokov vo výške 45,83 €, úrokov z omeškania vo výške 0,60 €, úrokov 11,50% ročne zo sumy 1.521,95 € od 21.12.2018 do zaplatenia, úrokov z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 1.521,95 €, úrokov z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 45,83 € od 21.12.2018 do zaplatenia, poplatkov za poistenie vo výške 1,46 € a náhrady trov konania.

3. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe nepoprel to, že si úver zobral, aj ho vyčerpal a následne riadne neplatil, čo zdôvodnil tým, že sa v tom čase rozvádza, vystaľoval sa z bytu a musel zabezpečiť náhradný byt do nájmu ako aj zaobstaráť veci potrebné pre maloleté dieťa, ktoré dostal do striedavej starostlivosti. Navyše na úhradu úverov mu exmanželka prestala prispievať, tak ostal na to sám. Mal za to, že má status spotrebiteľa. Namietal, že RPMN nie je v zmluve správne uvedená, keďže celková čiastka v zmluve nie je správne uvedená. Žalobkyňa do RPMN nezapočítala náklady na poistenie. Mal za to, že žalobkyňa ďalej do RPMN nezahrnula poplatok za vypracovanie dodatku k zmene zmluvných podmienok na klientovu žiadosť, poplatok za potvrdenie a súhlasy k úveru vydané bankou na klientovu žiadosť, poplatok za potvrdenie o zostatku úveru, sankcie v prípade neplatenia splátok pôžičky, čím skreslila výšku RPMN. Tým, že je nesprávne uvedená výška RPMN, treba úver považovať za bezúročný a bez poplatkov. Zároveň mal za to, že žalobkyňa neprináležia úroky, ale iba úroky z omeškania.

4. Žalobkyňa v replike uviedla, že RPMN bola uvedená správne. Mala za to, že poistné sa do RPMN zahrnúť nemuselo, keďže nebolo povinné. Pokiaľ ide o ostatné poplatky, ktoré žalovaný vymenoval, tieto sa nezahŕňajú do RPMN, nakoľko pri uzatváraní zmluvy nie je a nemôže byť ani vopred zrejmé, či tieto poplatky vôbec vzniknú. V tomto smere poukázala na ust. § 2 písm. g/ zákona č. 129/2010 Z. z. Zároveň bola toho názoru, že jej prináleží úrok po zosplatnení s poukazom na ust. § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka v spojení s § 16 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. Súčasne poukázala na dôvodovú správu k zákonu č. 106/2014 Z. z. ako aj judikatúru krajských súdov v tomto smere. Poukázala tiež na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo 113/2018 zo dňa 30.07.2019.

5. Žalovaný v duplike nesúhlasil s tvrdeniami žalobkyne uvádzanými v replike a zotrval na svojich doterajších tvrdeniach. Zotrval na tvrdení, že úrok po zosplatnení mu neprináleží.

6. Súd nariadil vo veci pojednávanie dňa 06.08.2020, ktorého sa nezúčastnila žalobkyňa, ktorý svoju neúčast na pojednávaní ospravedlnila a žiadala pojednávať v jej neprítomnosti. Nedostavil sa ani žalovaný, avšak dostavil sa jeho právny zástupca. Vychádzajúc z § 180 CSP súd vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti strán sporu. Právny zástupca žalovaného na pojednávaní uviedol, že zotráva sa svojej procesnej obrane vyjadrenej v písomných podaniach doručených súdu. Podľa jeho názoru by zmluva mala byť bezúročná a bez poplatkov z dôvodu nesprávne uvedenej výšky RPMN, priemernej RPMN a tiež zle uvedenej celkovej čiastky úveru. Uviedol ďalej, že poistné musel žalovaný uzavrieť a preto malo byť započítané do výpočtu RPMN. Tiež ide o formulárovú zmluvu a obchodné podmienky nie sú podpísané žalovaným. Čo sa týka zmluvného úroku po zosplatnení, poukázal na rozhodnutia súdov, ktoré tento úrok nepriznávajú. V tomto smere poukázal aj na stanovisko č. 1/2019 občianskoprávneho kolégia Krajského súdu v Bratislave. Mal za to, že tento zmluvný úrok žalobkyňa neprináleží. Pokiaľ by súd zaviazal žalovaného na úhradu nejakej sumy, požiadal o splátky vo výške 150 € mesačne k 15. dňu v mesiaci, pre sociálnu situáciu žalovaného.

7. Súd vykonal dokazovanie na základe predložených listinných dôkazov a zistil tento skutkový stav:

8. Žalobkyňa uzatvorila dňa 27.07.2015 so žalovaným Zmluvu o spotrebiteľskom úvere (ďalej len „zmluva“) vo výške 2.000 €. Žalovaný sa ju zaviazal splatiť v 108 mesačných splátkach po 29,90 €. Celková čiastka bola 3.289,20 €, poplatok za poskytnutie úveru vo výške 60 €. RPMN (X) 13,24%, priemerná hodnota RPMN: 16,33%, fixná ročná úroková sadzba 11,50%, odplata 14,94%, poplatok poistenia 0,73 € mesačne. Prvá splátka splatná dňa 17.08.2015, ďalšie splátky splatné vždy 15. dňa v mesiaci, termín konečnej splatnosti 15.07.2024. Žalovaný sa zaviazal poskytnutý úver vrátiť, zaplatiť úrok, príslušenstvo a poplatky. Žalovaný si svoje povinnosti splácať úver riadne a včas nesplnil, preto žalobca vyhlásil dňa 20.12.2018 úver za predčasne splatný. Žalobca si tak uplatňuje zostatok pohľadávky s prísl. spolu s úrokom z omeškania a náhradu trov konania.

9. Podľa ust. § 52 ods. 1 až 4 Obč. zák. spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj

všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

10. Podľa ust. § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

11. Podľa ust. § 2 písm. a/ a písm. b/ zákona o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania a veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

12. Podľa ust. § 2 písm. d/ zákona o spotrebiteľských úveroch na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

13. Podľa ust. § 2 písm. g/ zákona o spotrebiteľských úveroch na účely tohto zákona sa rozumie celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poistné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok.

14. Podľa ust. § 2 písm. i/ o spotrebiteľských úveroch na účely tohto zákona sa rozumie ročnou percentuálnou mierou nákladov celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru podľa § 19.

15. Podľa ust. § 19 ods. 1 o spotrebiteľských úveroch ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru sa vypočíta podľa vzorca uvedeného v prílohe č. 2.

16. Podľa ust. § 19 ods. 2 o spotrebiteľských úveroch na účely výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov sa použijú celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom s výnimkou poplatkov, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť za nedodržanie akýchkoľvek záväzkov ustanovených v zmluve o spotrebiteľskom úvere, a iných poplatkov okrem kúpnej ceny, ktorú je spotrebiteľ povinný zaplatiť za kúpu tovaru alebo uskutočnenie služieb bez ohľadu na to, či sa operácia vykoná v hotovosti alebo na úver. Náklady na vedenie účtu, na ktorom sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, náklady na používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a ostatné náklady na platobné transakcie sa zahrnú do celkových nákladov spotrebiteľa spojených s úverom, ak otvorenie účtu nie je dobrovoľné a náklady na účet neboli zrozumiteľne a samostatne uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere alebo v akejkolvek inej zmluve uzavretej so spotrebiteľom.

17. Podľa ust. § 19 ods. 3 o spotrebiteľských úveroch pri výpočte ročnej percentuálnej miery nákladov sa vychádza z predpokladu, že zmluva o spotrebiteľskom úvere zostane platná dohodnutý čas a že veriteľ a spotrebiteľ si budú plniť svoje povinnosti za podmienok a v lehotách ustanovených v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

18. Podľa ust. § 19 ods. 4 o spotrebiteľských úveroch ak zmluva o spotrebiteľskom úvere umožňuje zmeny úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru a zmenu poplatkov zahrnutých v ročnej percentuálnej miere nákladov, ktoré sa však nedajú určiť v čase jej výpočtu, vychádza sa pri výpočte ročnej percentuálnej miery nákladov z predpokladu, že úroková sadzba spotrebiteľského úveru a ostatné poplatky zostanú nemenné a budú platiť až do konca platnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

19. Podľa ust. § 19 ods. 5 o spotrebiteľských úveroch Ak je to potrebné, môžu sa pri výpočte ročnej percentuálnej miery nákladov použiť dodatočné predpoklady uvedené v prílohe č. 2.

20. Podľa ust. § 3 ods. 1 Obč. zák. výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

21. Podľa ust. § 39 Obč. zák. neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

22. Podľa ust. § 53 ods. 6 Obč. zák. ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať. Odplatu, podrobnosti o stanovení odplaty, kritériách jej stanovenia a najvyššiu prípustnú výšku odplaty ustanovuje vykonávací predpis.

23. Podľa ust. § 1 ods. 1 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka (ďalej len „Nariadenie“) odplatu pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi tvoria úrok, poplatky a akékoľvek iné odplatné plnenia alebo iné náklady, ktoré sú dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy a ktoré sú spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov alebo vyžadované pri poskytnutí peňažných prostriedkov. Pri výpočte odplaty sa vychádza z predpokladu, že spotrebiteľská zmluva zostane platná dohodnutý čas a že dodávateľ a spotrebiteľ si budú plniť svoje povinnosti za podmienok a v lehotách dohodnutých v spotrebiteľskej zmluve.

24. Podľa ust. § 1 ods. 4 Nariadenia na účely stanovenia najvyššej prípustnej výšky odplaty podľa § 1a sa použije priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov bánk a pobočiek zahraničných bánk pre jednotlivé typy novoposkytnutých spotrebiteľských úverov zverejnená podľa osobitného predpisu^{2a} naposledy v čase predchádzajúcim uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy.

25. Podľa ust. § 1a ods. 1 Nariadenia ak odseky 2 a 3 neustanovujú inak, odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi nesmie prevýšiť dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov podľa § 1 ods. 4 pri obdobnom úvere alebo pôžičke ročne. Na účely tohto nariadenia vlády sa obdobným úverom alebo pôžičkou rozumie obdobný produkt, ktorý je svojou povahou najbližší forme poskytnutia peňažných prostriedkov spotrebiteľovi podľa predchádzajúcej vety.

26. Podľa ust. § 21 ods. 1 a 2 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľ je povinný predkladať Ministerstvu financií Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) a Národnej banke Slovenska údaje o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch. Ministerstvo alebo ním určená osoba zverejňuje na webovom sídle ministerstva informácie z údajov podľa odseku 1. Národná banka Slovenska na svojom webovom sídle zabezpečí komunikačné prepojenie umožňujúce sprístupnenie informácií zverejnených podľa predchádzajúcej vety.

27. Podľa ust. § 54a Obč. zák. účinného od 05.12.2018 premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

28. Podľa ust. § 53 ods. 9 Obč. zák. ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

29. Podľa ust. § 565 Obč. zák. ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

30. Podľa § 100 ods. 1 Obč. zák. právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

31. Podľa § 101 Obč. zák. pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

32. Podľa § 103 Obč. zák. ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

33. Z predložených listinných dôkazov mal súd preukázané, že žalobkyňa si uplatňovala voči žalovanému nároky vzniknuté z uzavretej Zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 27.07.2015 (ďalej len „zmluva“). Podľa výpisu z obchodného registra, žalobkyňa má v predmete činnosti okrem iného aj poskytovanie úverov, je teda dodávateľom a veriteľom podľa zákona o spotrebiteľských úveroch v znení platnom ku dňu uzavretia zmluvy ako aj v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, nakoľko túto činnosť vykonáva v rámci svojho podnikania. Žalovaný zmluvu uzatváral ako spotrebiteľ, keďže sa jedná o fyzickú osobu, ktorá pri uzatváraní predmetnej zmluvy nekonala v rámci svojho podnikania, povolania alebo zamestnania. Ak ide potom o vzťah dodávateľa a spotrebiteľa, ide o vzťah spotrebiteľský, ktorý sa riadi ustanoveniami Obč. zák. a zákona o spotrebiteľských úveroch. Z predloženej zmluvy je evidentné, že ide o tzv. typovú zmluvu, teda zmluvu, vrátane jej zmluvných podmienok, ktoré sú vopred pripravené. Sú pripravené žalobkyňou bez účasti druhej strany, teda spotrebiteľa, pre vopred neurčený široký okruh spotrebiteľov, pričom spotrebiteľ nemá právo zásadným spôsobom do nej zasahovať a prípadne meniť jej podmienky, okrem výšky úveru, prípadne výšky splátok a doby splatnosti. Ide o formulár zmluvy s vopred pripravenými podmienkami, v ktorej sa len vyplňajú potrebné údaje. Pri zákonomnom posudzovaní konkrétneho prípadu súd dospel k záveru, že záväzkový vzťah, ktorý vznikol medzi žalobkyňou a žalovaným na základe zmluvy uzavretej dňa 27.07.2015 je vzťahom občianskoprávnym a na predmetnú zmluvu sa hľadí ako na typovú spotrebiteľskú zmluvu podľa Obč. zák. a zákona č. 129/2010 Z. z.

34. Súd sa v danom prípade zaoberal výškou odplaty - RPMN uvedenou v zmluve o spotrebiteľskom úvere, ktorá činila za obdobie 108 mesiacov pri sume 2.000 € - 13,24% ročne, takáto výška je uvedená v zmluve.

35. Podľa štatistiky zverejnenej na stránke Ministerstva finančnej Slovenskej republiky zo súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk za 2. štvrtrok 2015 zmluvná splatnosť nad 5 do 10 rokov vrátane ostatné spotrebiteľské úvery RPMN činilo 11,01%. Z toho je zrejmé, že výška RPMN v danom prípade nesmela prevýšiť 2- násobok 11,01% ročne s poukazom na § 1 ods. 4 Nariadenia, čiže výšku 22,02%. Súd konštatuje, že dojednaná výška odplaty u tohto úveru (13,24%) tak nepresahovala túto maximálne prípustnú odplatu, preto je výška odplaty v súlade so zákonom (§ 53 ods. 6 Obč. zák.).

36. Vzhľadom k tomu, že žaloba bola podaná dňa 16.01.2019, teda v čase účinnosti § 54a Občianskeho zákonníka, súd ex offio skúmal, či právo zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré si uplatňuje veriteľ v danom prípade, nie je premlčané.

37. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že medzi žalobkyňou a žalovaným bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej žalobkyňa poskytla žalovanému úver v sume 2.000 €, ktorý sa zaviazal žalovaný splácať v pravidelných mesačných splátkach. Nakoľko však žalovaný porušil svoju povinnosť splácať úver riadne a včas, žalobkyňa v zmysle ustanovenia 565 Obč. zák. a § 53 ods. 9 Obč. zák. úver predčasne zosplatnila.

38. Pre prípady, kedy sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným, splatným celý dlh (tak ako v tomto spore) stanovuje Občiansky zákonník v § 103, veta druhá, osobitné pravidlo pre začiatok plynutia premlčacej doby zosplatneného dlhu. V zmysle § 103 veta druhá Obč. zák. ak sa pre nesplnenie

niektorej zo splátok stane ročným celým dlhom, začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Premlčacia doba práva na zaplatenie takéhoto zosplateného dlhu sa teda začína skôr, ako dôjde k zosplateniu dlhu. Začína plynúť dodatočne už odo dňa zročnosti nesplnenej splátky, pre ktorú bol dlh zosplatený (súd v tomto smere poukazuje aj na rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2Co/273/19, sp. zn. 3Co/228/2019, sp. zn. 9Co/280/2019, Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 5Co/233/2016, sp. zn. 6Co/77/2018, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn./ 16Co/34/2018, Krajského súdu v Trnave sp. zn. 26Co/158/2017 a Krajského súdu v Nitre sp. zn. 6Co/427/2016).

39. V danom prípade, ak žalobkyňa ako veriteľ vyhlásila predčasnú splatnosť celého úveru dňa 20.12.2018 pre nezaplatenie splátky splatnej najneskôr v mesiaci 09/2016 (podľa ust. § 565 v spojení s § 53 ods. 9 Obč. zák.), čo mal súd za preukázané z predžalobnej upomienky (č. I. 30 spisu), premlčacia doba začala plynúť od splatnosti splátky splatnej k 15.09.2018 (podľa zmluvy o spotrebiteľskom úvere). Žaloba bola doručená tunajšiemu súdu dňa 16.01.2019, teda včas. Súd konštatuje, že v danom prípade nárok žalobcu vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy nie je premlčaný.

40. Žalovaný namietal, že v zmluve je nesprávne uvedená celková čiastka úveru a tým pádom je aj neprávne uvedená výška RPMN, čo znamená, že poskytnutý úver je bezúročný a bez poplatkov.

41. Je nesporné, že medzi stranami bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere, ktorú žalovaný (vy)čerpal. Následne na to riadne neuhradzoval povinné splátky úveru, v dôsledku čoho žalobkyňa úver predčasne zosplatnila. V zmluve boli dohodnuté všetky predpoklady pre výpočet RPMN a boli pri výpočte aj riadne uvedené. Žalobkyňa ich aj riadne do výpočtu zarátala. Čo sa týka poistenia, súd má za to, že šlo o dobrovoľnú službu. Navyše v zmluve bolo prehľadne uvedené, že ide o „súbor poistenia A“ a jeho mesačná výška činí 0,73 € mesačne. Súčasne v zmluve je prehľadne uvedené, že žalobkyňa poistné nezarátala do predpokladov výpočtu RPMN (v predpokladoch výpočtu poistné chýba). Žalovaný si preto musel byť vedomý, že poistné sa nezarátava do predpokladaného výpočtu RPMN. Nato bola dohodnutá výška anuitnej splátky vo výške 29,90 € mesačne, počet splátok 108 ako aj poplatok za poskytnutie úveru vo výške 60 €. Ak si vynásobíme výšku splátky 29,90 € * počet splátok 108 + poplatok za poskytnutie úveru vo výške 60 €, dostaneme sa k celkovej čiastke 3.289,20 €, teda takej, ako je uvedená v zmluve a zároveň aj v predpoklade na výpočet RPMN je presne stanovené, z akých premenných banka vychádzala a čo všetko do výpočtu RPMN uviedla. Zároveň zmluva obsahuje všetky povinné obligatórne náležitosti predpokladané zákonom a tiež výška odplaty je v súlade so zákonom a dobrými mravmi. Zároveň súd nesúhlasí s tvrdením žalovaného, že poplatky - poplatok za vypracovanie dodatku k zmene zmluvných podmienok na klientovu žiadosť, poplatok za potvrdenie a súhlasy k úveru vydané bankou na klientovu žiadosť, poplatok za potvrdenie o zostatku úveru, sankcie v prípade neplatenia splátok pôžičky, sa započítavajú do výpočtu RPMN, keďže v čase uzavretia zmluvy nie je vôbec zrejmé, či k týmto poplatkom počas zmluvného vzťahu žalobkyňa pristúpi (tobôž ak sú to služby na klientovu žiadosť, ktoré sú bankou sposplatené). Súd tak má za to, že žalobkyňa pri výpočte RPMN postupovala v súlade so zákonom (§§ 2 písm. g/, 19 zákona č. 129/2010 Z. z.), uviedla prehľadne v zmluve všetky predpoklady výpočtu RPMN a aj ich riadne započítala. V zmysle uvedeného preto zmluva nie je bezúročná a bez poplatkov a žalobkyňa má nárok na celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom (ust. § 2 písm. d/zákona č. 129/2010 Z. z.).

42. Na základe vyššie uvedeného skutkového stavu a citovaných zákonných ustanovení súd prijal záver, že nárok uplatňovaný žalobkyňou čo do zaplatenia zvyšnej časti dlžnej istiny 1.521,95 €, je dôvodný. Súčasne má žalobkyňa nárok na zaplatenie úrokov vyčíslených pevnou sumou 45,83 € do zosplatenia, úrokov z omeškania 0,60 € a tiež na nezaplatené poplatky za poistné vo výške 1,46 €, spolu teda sumu 1.569,84 € (1.521,95 + 45,83 + 0,60 + 1,46).

43. Žalobkyňa sa tiež domáhala zaplatenia zmluvného úroku 11,50% ročne zo sumy 1.521,95 € od 21.12.2018 do zaplatenia.

44. V tomto smere dáva súd do pozornosti rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/42/2020 zo dňa 16.06.2020. Najvyšší súd v tomto rozhodnutí (vy)riešil otázku zmluvných úrokov a ich (ne)priznania v prípade predčasného zosplatenia úveru. Dôvod prečo veriteľovi nepriznať zmluvné úroky až do zaplatenia videl v tom, že „pre spotrebiteľa je však nevýhodné, aby platil úroky až do zaplatenia istiny. Dojedanie, ktorého obsahom je platenie dohodnutých úrokov až do zaplatenia istiny jeho postavenie zhorší. Pokiaľ by totiž spotrebiteľ, ktorý sa pre svoju ekonomickú situáciu dostal

s plnením splátok úveru do omeškania, musel v dôsledku vyhlásenia predčasnej doby splatnosti úveru platiť dohodnuté úroky až do úplného splatenia istiny, zaplatil by v konečnom dôsledku sumu neprimerane vysokú ako náhradu za poskytnutie peňazí. Dohodnuté úroky predstavujú cenu peňazí za ich poskytnutie na vopred dohodnuté obdobie, tzn. že jej výška musí byť stanovená v čase uzatvorenia zmluvy o úvere. Dlžník teda presne vie koľko bude povinný za poskytnuté peniaze veriteľovi zaplatiť. Túto vedomosť však dlžník - spotrebiteľ nemá v prípade dojednaní, ktoré umožňuje navyšovanie tejto ceny bez jej presného ohraničenia. Keďže spotrebiteľ nevie predpokladať časový úsek svojho omeškania nie je možné ani určiť celkovú výšku zmluvného úroku, ktorý sa môže bez fixného ohraničenia navyšovať neobmedzene. Takto stanovená cena teda nie je vyjadrená určito, jasne a zrozumiteľne. Z tohto dôvodu potom dojednanie, ktorým sa dlžník -spotrebiteľ zaviazal platiť dohodnuté úroky až do úplného zaplattenia istiny po vyhlásení predčasnej doby splatnosti úveru spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.. Takéto dojednanie je teda porušením ustanovenia § 53 ods.1 OZ.“

45. V zmysle vyššie uvedeného rozhodnutia zároveň Najvyšší súd skonštatoval, že „v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí.“ Z uvedeného je zrejmé, že zmluvný úrok z dlžnej istiny prináleží veriteľovi len po dobu trvania zmluvy.

46. V kontexte vyššie uvedeného rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky preto žalobkyni prináležia zmluvné úroky z dlžnej istiny len po dobu trvania zmluvy. V danom prípade žalobkyňa úver predčasne zosplatnila ku dňu 20.12.2018 (ku dňu zosplatenia si žalobkyňa zmluvné úroky vyčísliła). Doba konečnej splatnosti bola stanovená ku dňu 15.07.2024.

47. Z dôvodov vyššie uvedených súd priznal žalobkyni zmluvný úrok vo výške 11,50% ročne zo sumy nesplatennej istiny vo výške 1.521,95 € od 21.12.2018 do 15.07.2024.

48. Podľa ust. § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškani. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení. Ak ide o omeškание s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis (§ 517 ods. 2 Obč. zák.).

49. Podľa ust. § 3 Nariadenia platnom od 01.02.2013 výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky (ďalej len „ECB“) platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

50. Súd má za to, že úrok z omeškania možno priznať len z pohľadávky samotnej, nie z jej príslušenstva (rozhodnutie NS SR 6Obdo 4/94 zo dňa 13.11.1995). V zmysle § 121 ods. 1 Obč. zák., príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením. Niet pritom sporu o tom, že aj úroky z omeškania sú príslušenstvom pohľadávky, nie sú pohľadávkou. Žalovaný sa s plnením svojho peňažného záväzku dostal do omeškania, preto ho súd zaviazal zaplatiť aj úrok z omeškania, ktorý bol vyčíslený v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka v spojení s nariadením vlády a to vo výške 5 % ročne, avšak len v časti pohľadávky - istiny v sume 1.521,95 € od 21.12.2018 € do zaplattenia. V zmysle vyššie uvedeného preto súd nemohol priznať úroky z omeškania z vyčíslených zmluvných úrokov vo výške 45,83 € do zosplatenia, nakoľko zmluvné úroky aj úroky z omeškania sú príslušenstvom pohľadávky a Občiansky zákonník neumožňuje priznať úroky z úrokov, preto súd žalobu v tejto časti žalobu zamietol.

51. Žalovaný požadoval uhradiť dlh v splátkach vo výške 150 € vzhľadom na jeho sociálnu situáciu, súd jeho návrhu na zaplattenie dlhu v splátkach po 150 € mesačne vyhovel pod hrozbou straty výhody splátok z dôvodu jeho sociálnej situácie uvedenej vo vyjadrení k žalobe, navyše aj výška splátky k sume, ktorú musí zaplatiť, sa zdá súdu primeraná. Na základe uvedených skutočností a citovaných zákonných ustanovení súd preto žalobe žalobcu v časti vyhovel a zaviazal žalovaného, aby žalobkyni zaplatil sumu 1.569,84 € spolu so zmluvným úrokom vo výške 11,50% ročne zo sumy 1.521,95 € od 21.12.2018 do 15.07.2024, s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 1.521,95 € od 21.12.2018 do zaplattenia,

a to tak, že žalovanému sa povoľuje žalovanú sumu spolu s trovami konania splácať v pravidelných mesačných splátkach po 150 € mesačne, splatných vždy k 15. dňu v mesiaci kalendárneho mesiaca s tým, že prvá splátka bude splatná v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti tohto rozsudku, pod hrozbou straty výhody splátok v prípade nezaplatenia čo i len jednej splátky. V prevyšujúcej časti, z dôvodov vyššie uvedených, žalobu ako nedôvodnú zamietol.

52. Podľa ust. § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

53. Podľa ust. § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

54. Podľa ust. § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

55. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení. Žalobkyňa bola v konaní úspešná v prevažnej časti a neúspešná len v nepatrnej časti (zmluvný úrok po zosplatnení do zaplatenia a priznanie úroku z omeškania z vyčíslených zmluvných úrokov), preto má žalobkyňa nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu proti žalovanému. Súd zároveň nevidel priestor pre aplikáciu ust. § 257 CSP. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia v dvoch vyhotoveniach na Okresný súd Košice - okolie.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a/ neboli splnené procesné podmienky,

b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie musí byť podpísané a predložené v 2 rovnopisoch.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).